

ЛЕЗГИСТАНДИН ХАБАРАР

Газет тешкилайди У. КЪЕНБЕРОВ

№ 1 Газет 1991_йисалай акъатзава

Вацра къведра лезги ва урус чӀаларалди акъатзавай аслу тушир газет.

Къимет 1 манат

ТАПАРАРЗАВАЙДИ ВУЖ Я?
«Партиядин КӀлар райкомдин сад лагъай секретарь Ася Манафови низ къуллугъзава? Нин буйругъ къилиз акъудзава?»

2-чин.

ДАГЪУСТАНДИН АСЛУТУШИРВАЛ ГЪИХЪТИНДИ Я?
«Лезгистан тӀвар алай уьлкве хъайиди шак гъидай хътин кар туш. Ам арадиз хкун тавун, адаз

республикадин статус тагун — им разбалованным Расулом Гамзатовым».

3-чин.

ИСКЕНДЕР КАЗИЕВ КТО ОН? ШАРТИАР ВА МУМКИНВИЛЕР

«Хотел дожить печальные дни своей неприглядной жизни больно го измученного фронтовика в среде своего народа в Азербайджане, коль Дагестан у меня отнят Вами

«Ингъе гъа икӀ туькӀуьр хъувунин девирда, майишатар, карханаяр хозрасчетрал элячӀнавай девир да и кардиз акси сиясат тухузва.»

НУМРАДА:

«КОММУНИСТ» ГАЗЕТДИЗ АЧУХ ЧАР

«Лезги эдебиятдин тарихда сад лагъай сеферда Лезгистандин ярат мишзавай къуватар вири санал къватӀун анжах ЛПС-дилаи алакь на ва гъа идалди, чи съезд эдебиятдин тарихда амукъни ийида.»

7-чин.

«САДВАЛ» ГЪЕРЕКАТДИ ЛЕЗГИ ХАЛЬДИН СЪЕЗД КЪИЛЕ ТУХВАНА

«Съезд меслят хъайивал, Дербент

да тухвана кӀанзавайди тир, амма азербайжанарни чувудар санал къватӀ хъана и кардиз аксивал авурла, Белижда тухуниз мажбур хъана.»

7-чин.

ЛЕЗГИ ХАЛКЪ, ЛЕЗГИ ЧИЛ, ЛЕЗГИ ЧӀАЛ

«Герберан кхъинрай аквазвайвал, лезгияр (и гафунин гуьтӀуь манадани) бегъем еке сергъятар авай чилерал яшамеш жезвай...».

8-чин.

ГЪУЪРМЕТЛУ КӀЕЛЗАВАЙБУР!

Алай вахтунда чи уьлкведа зурба вакъияяр киле физва. Жемият саки 73 йисуз давам хъайи Совет властдин чладай экъечӀзава. Цийи килелай кӀвачел акбалт хъувун жемиятдиз гъаф багъаз акъвазава: агъзуралди инсанрин уьмуьрар къурбандриз элкъезва.

И вакъияйрин гъавурда твадай ва абуруз къимет гудай къуватар жуьреба-жуьре ва гъа вахтунда сад садаз акси фикиррал ала. Авайвал лагъайтӀа, халкъ уьлкведа киле физвай вакъияйрикай дуьздаказ хабардар ийизвач.

Лезги халкъдин яшайишдани чӀехи дегишвилер киле физва ва гъабурални вири уьлкведа киле физвай вакъияйрин мугъур ала. Амма абурукай ачух диз ва авайвал лугъудай аслу тушир газет ва я журнал чахъ авач. Гъаниз килигна, «Лезгистандин хабарар» газет акъудун гъиле къуналди, чаз ам гъахъсузвилелди административный жигъетдай кьве патал пайнавай, амма тарихдин жигъетдай вичин бубайрин сад тир чилерал яшамеш жезвай чи халкъдин гъал-агъвалдикай ва Лезгистанда киле физвай жуьреба-жуьре вакъияйрикай тамам ва дуьз хабарар гудай умуми такъатдиз элкъуьриз кӀанзава. Газетдин килин везифайрикай сад эвели-эвел чи халкъ руьгъдин ва гележегда административный жигъетдай сад хъувунин сиясат тухун жеда.

И лап важиблу месӀла, гъуьрметлу кӀелзавайбур, куьн ва куь куьмек гала чиз къилиз акъудиз ва хийирлувилелди гъялиз жедач. Гъавилий чи газет кӀва чел акбалтунин ва адан диб мягъкемарунин карда сифтени-сифте куь куьмек ва вилик квай мурад къилиз акъатдайдахъ куь инанмишвал герек я.

Къез «Лезгистандин хабарар» газетдин сад лагъай нумра теклиф авуналди, чаз адакай куь фикирар чир хъана гележегда ам гъикӀ хъсанардатӀа чаз куьне меслятар къалурна кӀанва. Редакциядихъ, лагъайтӀа, диндин ва руьгъани, тарихдин ва медениятдин, жемиятдин ва сиясатдин месӀлайрай жуван хъуси ва жуьреба-жуьре фикирар лугъудай ниятар ава.

Гъуьрметлу кӀелзавайбур, лезги ва урус чӀаларал акъатзавай «ЛХ» газет эвели-эвел куь газет я. Адакай къез уьмуьрдиз вичин вилералди килигдай садалайни аслу тушир фикир лугъудай сабурулу суьгъбетчи жедайдак умуд ку тазва.

Чна куь теклифар, фикирар, хабарар вилив хуьзва.

«Инсан, жуван руьгъ вугумир пехирдив,—
Гъар сеферда, хуьн патал ам башкъа яз,
Мескен эциг часпардал кьве асирдин,
Сад муькуьдахъ галкӀурзавай гъалкъа яз».

Арбен Къардаш.

Шикил ягъайди Тажудин Мегъамедов я.

ЛЕЗГИСТАНДИН САБАРАР

Газет 1991-йисалай акъатзава

Март № 3 1991

✱

Вацра садра лезги ва урус чӀаларалди акъатзавай аслу тушир газет.

✱

Къимет 1 манат я.

НУМРАДА:

2-чина
М. Меликмамедов
КИЛИГДАЧНИ ЗИ
ГЪАЛДИЗ

«Чи дердияр чна гьялна кӀан
завайди я. Уях хуьхь, лезги
стхьяр! Жуван чил, жуван чӀал,
жуван намус хуьх! Масадан
вилек ужуж жемир!»

3-чина
Гь. Аскеров
КЦӀАРА СА ПАГЪЛИВАН
АВАЙ...

«Шарвилдиз къватни мерд-
вал, дурумлувални гьялбвал
багъишай лезги чили вичин за-
хавал кьадарнавач. Чахъни

пагъливанарни, алимарни, шан-
рарни гзаф ава».

4-чина
ПЛЕНУМУ ЦК КПСС
ПО НАЦИОНАЛЬНОМУ
ВОПРОСУ

«Отсутствие национальной го-
сударственности отрицательно
сказалось на развитии родного
языка лезгин. Лезгиноязычные
народности, проживающие в
Азербайджане, изучают азербай-
джанский как родной язык,

а проживающие в Дагестане —
русский».

Х. Курбан
СЮЗ СВОБОДНЫХ
НАРОДОВ

«Какие же мы демократы,
если планомерно лишаем целые
народы нормальных условий
жизни и развития? Почему мы
за одними народами закрепляем
и сохраняем право решать судь-
бу других народов!»

5—6-чина
Р. Ризванов
ХАДЖИ-ДАВУД —
БЕК ЛЕЗГИНСКИЙ

«После смерти Хаджи-Даву-
да началась очередная полоса
Великой Смуты в Лезгистане,
связанная с безвластием, анар-
хизмом, а впоследствии с опу-
стошительным набегом иран-
ского шаха Надира».

7-чина
А. Къардаш
МАЛУМ ТУШИР
СУЛЕЙМАН

«Сулейман 30-йисара гужу-
налди эдебиятдихъ галаз алакь

алу тушир жуьреба-жуьре
сьездриз тухузвай, адав трибу-
найрихъай тарифдин чӀалар
кӀелиз вугузвай».

8-чина
З. Ризванов
ГЪ У ЦАР ВА АДЕТАР

«...Са бязибуру лугъунни ни
изва: лезгиар гъвечи халкъ я,
абурухъ вуч авайди я къван.
И фикир бинедилай дуьзди туш.
Эхиримжи пудкъанни цӀуд йи-
сан къене чна чи халкъдин жа-
вагъирар кьадарнава, абур
рикӀелай адуднава, халкъдин
ирсинив душман хъиз эгечӀна-
ва».

ГЪ УЪРМЕТЛУ КӀЕЛЗАВАЙБУР

«Лезгистандин хабарар» газетдин
къвед лагъай нумрани хайи чилел къе-
къезва. Ада халкъдив Лезгистандин
тӀал алай месӀалайрикай хабарар агакъ
арзава, алай вахтунда чна вуч
авун лазим ятӀа лугъузва.

Гъайиф къведай кар ам я хъи, газет
чкӀурдайла чал «Ядаар, куь къарай
атӀанвани? Вучда чна Лезгистанди-
кай? Ам чи куьз я?» лугъудайбури
гьялтзава. Ахътинбуру ватан хатаду-
билик квай са четин юкьуз лугъунни
мумки н я: «Вучда чна ватандикай?
Ам чи куьз я?» Жувахъ жуван ватан
тахъайла, ам хуьдай рикӀ къене тахъ-
айла, дуьньядал яшамин хуьн вуч па-
талди я? Са жув, са жуван руфун па-
талди яни? Чна чи несилрин гележер
гъихътинди жедатӀа ва чна чалай абур-
уз гъихътин ирс тазватӀа, чна фикир-
диз гъун герек тушни? Абурун геле-
жер гъихътинди жезватӀа, парани пара
чалай аслу я. ГьакӀ хъайила чалай
гъейри маса садани паталай атана
чун виниз хкаждач. Чи винизвални, чи
агъузвални чи гъиле ава. КӀанзавайди
кичӀе тахъана жуван дердияр гьялун я.

КичӀе ксари газет гъиле къун таву-
рай. Ам чна хайи чилин къадир чидай,
хайи чил патал зегъмет чӀугвазвайбур
патал акъудзава. Чаз чи фикирар
авайвал, чин къун тавуна, лугъудай му-
рад ава. Эгер и кар тескиьариз кӀан-
заватӀа, буюр, ахъая газет. Адан чинра
къез Бакуда яшамин жезвай журна-
лист М. Меликмамедова хайи халкъ-
дикай, адан къенин йикъакай вуч фи-
кирзаватӀа аквада.

Гъар са халкъдиз хъиз, чахъни чи
къетӀевилер амуьун чарасуз я. А къе-
тӀевилер тахъайтӀа, чун къумадин
дин бицӀи зереяр хъиз, къил-эхир ава-
чир гъуьле квахъун мумкин я. Гъа са
чӀуз чун чи къуншиьривайни яргъаз
хъана виже къведач. Муькуь миллет-
рихъ галаз баранбар хуьн патал чна
чи къетӀевилер хуьн герек я.

«Лезгистандин хабарар» газетдикай
вири кӀелзавайбуру чпин фикирар лу-
гъудай, чпин дердер ахъайдай халкъ-
дин халис майдаң авун чи къилин ма-
късад я.

На снимке: портрет Хаджи Давуд бека работы художника А. Адилова. Фоторепродукция Т. Магомедова.

ДЕЗГИСТАНДИН САБАРААР

Газет 1991-йисалай акъатзава

Апрель № 4 1991

✳

Вацра садра лезги ва урус чӀаларалди акъатзавай аслу тушир газет.

✳

Къимет 1 манат я.

НУМРАДА:

СОВЕТРИН СОЮЗДИН ИГИТ АБАС ИСРАФИЛОВ

2-чина

ИГИТ РЕКЪИДА, ТИВАР АМУКЪДА
Вилера пашманвал авай, рикле хер авай
къуьзеказ мад тарвал гьикI гун. Вучда,
чара хъанач, адетдин жузунар авурдалай
къулухъ лугьуниз мажбур хъана.

3-чина

**ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО БЫВШЕМУ РЕ-
ДАКТОРУ «ЭДЕБИЯТ ГЭЗЕТИ» НАРИ-
МАНУ ГАСАНЗАДЕ**

Надписи на надмогильных камнях вы-
сечены не на лезгинском, не на турецком, а
на арабском языке. И сейчас, спустя не-
сколько веков, никто не может сказать,
кто именно покоится под могилой пли-
той...

4-чина

**СВЕРЯНИЕ ИГРЫ ВОКРУГ ДОМА
АЛЛАХА**

Какие-то бесчестные люди, покусились
на название этого дома Аллаха, не испу-
гавшись божьего гнева. Ни один из восточ-
ных завоевателей не решился бы на такой
богомерзкий акт...

5-чина

КВАХЪЗАВАЙ ЧИАЛ ГЬИКИ ХУЪДА?

Лезги халкъ а гьалда ава хьи, адан ор-
фографияда гьикъван афар хъана класа-
ватла халкъди вичи ваъ, алчмри втӀ ир-
дательствода ацукънавай чиновникри
гьялзава...

6-чина

АГВАНСКОЕ ПИСЬМО

По всей вероятности, буквы агванского
алфавита имели, подобно грузинскому и
армянскому алфавитам и цифровые значе-
ния. Тайна агванского письма остается не-
разгаданной.

6-чина

ТУРЕЦКИЙ УЧЕНЫЙ О ЛЕЗГИНАХ

Язык.. лезгин гортанный. В результате
массовых переселений сарматов, готов, ала-
нов, скифов этническая карта лезгин пре-
терпела большие изменения.

8-чина

ШИИРАР
ЭХИР САД ХЪЖЕДА А. Мирзабегов
ДЕРТ Б. Салимов

...Гъайиф, гъайиф, ажалдиз
Ватан, гьурбат чидач хьи!

Я сад Аллагъ, женгера
На игитар хуьдач хьи!..

Арбен КЪАРДАШ.

ЛЕЗГИСТАНДИН САБАРАР

Газет 1991-йисалай акъатзава

Июнь № 6 1991

Вацра садра лезги ва урус чIаларалди акъатзавай аслу тушир газет.

Къимет 1 манат я.

2-чина
Б. Салимов

ЧАХЪ ГАЛАЗ АМАЙ АЛИРЗАДИН РУБГЪ

Лезги месэла гъялун патал герек хъанайтIа, лезги чилер сад хъавун патал Яру майдандал жуваз шай яна КIанзава лагъанайтIа, за а кар ийидай!

3-чина
М. Аджиев
ЛЕЗГИ ИЗ ТАГИРДЖАЛА

НУМРАДА:

(Сок. вариант)

На шоссе нет ни указателя, ни таблички, говорящей что ты въезжаешь на земли лезгин. Так — неожиданно! — начинается Лезгистан.

4-чина
А. Гаджиев
ПОЧЕМУ Я ОТКАЗАЛСЯ ОТ

СОВЕТСКОГО ГРАЖДАНСТВА?

Я решил на крайний поступок — написал заявление в Президиум Верховного Совета СССР с требованием выхода из советского гражданства.

5-чина
ЧТО ДЕЛАЛ ТУРЕЦКИЙ
ШПИОН В ЛЕЗГИСТАНЕ?

6-чина

ЛЕЗГИИРИН АВТОНОМИЯ

Лезгийриз къедалди и гафункай кичIезва. Иллаки виликкъилик галлай къуллугърал ацукънавайбуруз.

ТАХАЙБУР

Чазни и Азербайджан республикада сад хътин ихтирар авайди тушни? Заз артух затI КIанзава хъи, заз КIанзавайди барабарвал я.

8-чина

ЧАЗ СУЪРУЪ ЛУГЪУДА

Гъар са лезгиди гъвечи-чIехи талгъана, жуван халкъдин чIалаз, культурадиз, милли адетриз къуллугъ тавуртIа, чун халкъ яз амукъдач. Пака чаз халкъ ваъ, суъруъ лугъуда.

Шикилда: шаир Алирза Саидов.

РЕДАКТОРДИН ПИИПИ

Ас-саламу алейкум ва регъметуллагъ ва берекату.

Къе заз диндикай ва имандикай са шумуд гаф лугъуз КIанзава, Башламишин чи лезги халкъдин нер са мисалдйлай: дин авачир чкада иманни жедач. Чахъ ихътин камаллу мисал аватIани, шаксуз, Къафкъаздин халкъарикай виридалайни вилик чпин диндикай къил къакъудайбур, регъят вилелди адалай гъил къачурбур, лезгийр я. Бес им гъайиф къведай кар тушни?!

Чи хуърера авай къван мискIинар ва пирер чукурдайбур патай-къерехдай атай инсанар тушир. Чун жув я! Араб гъарфаралди ихъешвай къван къабриз алай ягъай бур маса халкъарин векилар тирин месед? Ваъ, мад гъа жуванбур тир. Диндин къабар я лугъуз чи медениятдин ивжияр цIун къене пуч хъана, барбатI хъана. Гъавилляй алай вахтунда чи несил «шалварни аламачиз» амукъна.

Къейибур кучудайла, абурун сурал «Фатиха» ва «Я-Син» лазим тир къайдада кIелдай фекъиярни амач чахъ. Бес регъметдиз фенвайбуруз Аллагъдин патай регъим тIалабдай адет чахъ авайди туширни?

Гъафбур лугъува: эхиримжи вахтунда инсанар, иллаки жегилар къилляй акъатнава, абуру къуъуъбуруз гъуърмет хъийизмач, итимарни папар чара жезва, аялар етим яз амукъзава. И гъалдин тахсиркарар чун жув тахъана вуъ хъурай бес? Диндин рекъяй акъатнавайбур, ахлакъдиз кIур ганвайбур, рикIера азгъунвал гъатнавайбур, къил тарашчивилиз янавайбур, сада сад маса гуз алахънавайбур, анжах са жуван хийир патал инсафсуз ва гъейретсуз «гъакимриз», «чIехибуруз» къуллугъиз гъазурбур Аллагъди фадлай вичин жуъреда жазаламишнава. Абурун чпин хуси умуърар са бубат хъсан туъквенватIани, абурун несилрин къисметар залан ва мишекъат хъанва. Чи аямди и фикирдин акъалтIай гъахъвал мад ва мад сефер да тестикъарзава.

Гъавилляй чазни чи пакагъан несил Аллагъдин патай жазаламишуникай, адаИ вилляй аватуникай кичIе хъун лазим я.

Бедендин са чка тIар хъайила, чакай гъар сада «чан диде» лугъуда. Бес хайи халкъдин къилел мусибатар атайла, адал чан аламаз, ам къве патахъ пай авурла, чна нин тIвар къан, Аллагъдин ва чи къадим гъуцарин тIварар къун тавуна?! Анжах динди ва иманди, рикIивай чIалахъ хъуни чи къилелай имансуз «чIехибур» ва гъакимар, халкъдилай хам алажзавай азгъунар алудда. Амин!

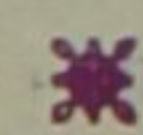
ЛЕЗГИСТАНДИН САБАРАР

Газет 1991-йисалай акъатзава

Июль № 7 1991

Вацра садра лезги ва урус чӀаларалди акъатзавай аслу тушир газет.

Къимет 1 манат я.

РЕДАКТОРДИН ПИПИ

Ассаламу алейкум ва регъметуллагъ ва берекату! Уьмуьрдин шартлар югъ-къандавай дегиш жезва. Къенин югъ накъан йикъаз ушар туш. Аялар чӀехи, чӀехибурни рехи жезва. Мисал яз къачун чна чи уьмуьрдин гзаф гьаларикай са гьал, Алай девирди итимринни дигеглийрин ихтиярар барабар авуьва. Дигеглийрикай лап акьуллубур, алакьунар авайбур, жемятдин арада гьурмет къазанмишайбур гьатта гьукуматрин къилени акъваззава. М. Тэтчэр, К. Акино, Б. Бхутто гьа ихтин дигеглийрикай тушни?

Лезгийрихъни акьуллу ва гьурметлу дигеглийяр хьайиди я. Месэла, СтӀал Саяд, ФатӀимат, Миррагъ Къемер, Лейли ва маса шаир дигеглийяр. Абурун къетгенвал адакай ибарат тир хьи, абуруз инсанрин арада чпин чка чидай.

Чи аямди лагъайтӀа, дигеглийрин уьмуьр тамам дегишарна. КӀвалин къайгъуяр гадарна, гзафбур гьукуматдин кӀвалахдал акъвазуниз мажбур хьанва. Санлай къачурла, абурал, гьелбетда, тахсир алач. Итимрин мажиб тӀимил тирла, хзан хуьнин кӀвалах четин хьайила, аялриз лазим къадар тӀуьн-хьун, перем-шалвар къачуз тахьайла, дигеглийри вучрай бес, гьукуматдин кӀвалахдал акъваз тавума?

И гьалдихъ вичин татугайвилерни ава. Экуьнлай няналди гьукуматдин кӀвалахдал алай дигеглидывай хайи аялриз герек тир тербия гуз жедани мегер? Ваъ, гьелбетда, ГьавилӀай акъалтзавай несилар марифатсуз ва ахлакъсуз жезва.

Эгер къилди яз къачур са хзандин гьал гьа икӀ ятӀа, вири халкъдин гьал-агъвал гьикӀ хьун лазим я?

Лезгийрин, санлай къачурла, вири мусурманрин хзанрин къил гьамиша итим хьайиди я. Тебнатдин къанунни гьа икӀ я: дишиди эркекдаз табий хьун, адаз вичин милайимвал ва регъмлувал къалурун, эркекдан къайгъуда хьун. Гьайиф хьи, эхиримжи вахтара халкъдин къиле Тебнатди тайинарнавай и вазифаяр алакь тийизвай дигеглийяр акъваззава.

Къачун чна КцӀар район. Район вични чӀехи са хзан я. Адаз дидедал ва бубавал авуна кланзавайди я. Алакьзавани дигеглий гьакимрилай и кар? Аквар гьаларай, ваъ. КцӀар шегьердин куьчяр бар батӀ хьана гьакӀ авайди тир. Президент А. Муталибов иниз атун мумкин я лагъайла, куьчяра тадиз къир тваз башламишна. Бес виликдаи и кар вучиз авурди тушир? Президент къведач лугъуз, жуван кӀвал къарада твадани? Азербайжандин халкъдин фронтдин КцӀарин комитетдик квай са шумуд итимдин къилер твана ахьайнава. Им эхиз жедай кар яни? Эгер райондихъ диде ва я буба авайди ятӀа, а итимрин тӀалабунар чирдайди тушни, абурухъ яб акалдайди тушни мегер?

Анжах са КцӀара гьа икӀ туш. Мегьарамхьурен ч халкъди вилик эцигнавай месэлаяр гьеле къилиз акъудна куьтягнавач. Аквар гьаларай куьтягъни ийидач. Вучиз лагъайтӀа, я хайи халкъ патал кудаи рикӀ авач, я адаи пакагъан йикъакай фикирдай майил. Абуру халкъдихъ ваъ чпин къилел ацукьнавай «чӀехибурухъ» яб акалзава, гьабуруз къуллугъзава, чпи чеб ялтахринни чара ксар маса гуз гьазурбурун арада туьна.

Аллагъ вич шагьид я, лезгийри ва мусурманри садрани дигеглийдин намусдик хкӀадаи кӀвалахар авурди туш, я ахтин гафарни лугъуда. Илагъи Къуръандани кхьенва: куьн куь дигеглийрин несияр хьухъ. Хьсан жедай чи дигеглийриз, иллаки чӀехи къуллугърал алай дигеглийриз халикъди чпиз къалурнавай чка ва вазифа чир хьанайтӀа, абурун рикӀер хайи халкъ патал, адан бахтлу пакагъан йикъахъ канайтӀа. Чна, итимри, абур ирид цавариз хкажна, абуруз рикӀин сидкъидай пара къван сагърай лугъудай. Амин!

НУМРАДА:

2-чина
Г. Абдурагимов
Я ЛЕЗГИН...

Что же мы оставим детям, внукам? Рабство в новых формах? Что же мы им скажем? Не сумели защитить землю, собственный народ, упустили шансы на достойную жизнь?

3-чина
М. Мамеджафаров
ПИСЬМО Л. БРЕЖНЕВУ

До каких пор народность при географической общности территории и единстве языка, культуры, истории, из-за ведомственных барьеров будет искусственно разъединена?

4-чина
И. Муртазаев

ЧЕГО БОИТСЯ РУКОВОДСТВО
КУСАРСКОГО РАЙОНА?

После того, как я вышел из КПСС, первый секретарь РК А. Манафова пригрозила, что переименую улицу в Кусарах, названную в честь моего отца.

5-чина

С. Гьажиагьмедов
НАРИМАН ГЪАЖИЕВ КУЪН
ГЪАВУРДА АКЪАЗВАЧ?

Бес Азербайжанда яшамиз жезвай лезгийри гьалдикай Н. Гьажиеваз хабар тушни? Хабар ава. Амма ада вичиз «фу» гузвайдан пад къазва.

6-чина
ВИРИ ЛЕЗГИРИЗ СТӀАЛ
СУЛЕЙМАНАН РАЙСОВЕТДИН
ДЕПУТАТРИН ЭВЕР ГУН

7-чина
Н. Ибрагимов
ХПЕЖ КЪУРБАН ВУЖ ТИР?

8-чина
СОВРЕМЕННЫЕ АНЕКДОТЫ
КАС-БУБЫ.

Тпигъ хуьруьн минарет. Агъул район.
Шикил ягъайди Т. Мегьамедов я.

ЛЕЗГИСТАНДИН ЖАБАРАР

Газет 1991-йисалай акъатзава

Январь № 1 1992

✱

Вапра садра лезги ва уруе члаларалди акъатзавай аслу туш ир газет.

✱

Къаиет 1 манат в.

РЕДАКТОРДИН ПИПИ

Ас-саламу алейкум ва регъметуллагъ ва берекату!

Алай вахтунда лезги халкъ авай гьалдикай веревирд ийидайла, мад ва мад къилиз алатай несилрикай наразивилин фикирар къезва. Вучиз къе чи хайи халкъ къве патахъ пайнава? Вучиз 70 йис идалай вилик лезгийрин векилри и месэла къарагъарна, ам эхирдалди, гъахълудаказ гьалначир? Вучиз абуру, кисна акъвазуналди, чи халкъ, чи къенин несил икI бедбахт авуна?

Гила ибур вири гъакIан къуру, файда авачир суалар я. Килигин кван, чи йикъара вуч дегишвилер аватIа.

Урусатдини Азербайджанди чпин аслутуширвал вири халкъариз аян авунва. И къве гьукуматдик акатзавай лезги халкъ мад къве патахъ пай хъана амазма. Лезгийрин «Садвал» гьерекатди и гьалдикай наразивал малумарзаватIани, мадни чи вилик-къилик квай ксарни (гьукуматдин идарайра кIвалахзавай-буру) лезги халкъ сад хъувуникай къил къакъудзава. Къил къакъудун анихъ акъвазрай, манивални гузва. Дагъустандин ва Азербайджандин парламенти лезги халкъ къве патахъ шай хъана амукуниз разивал ганва. Я Дагъустанда, я Азербайжанда чи халкъдин игътияжар квазни къазвач. Гъарма сад анжах чпин крарал машгъул я. Лезгийр лагъайтIа, суьруь хъиз чпиз кIани патахъ гьалзава.

Бес мадни 70 йис алатайла, а чIаван несилади лугъудачни: чи чIехи бубаяр гьина авай? Абуруз аквазвачирни хайи халкъ авай гьал? Абурун вилер буьркъуь тирни? Япар биши тирни? ГъилеркIвачер фалужди янавайни? Къилин мефтI кIанвайни?

Чи халкъдин лап важиб месэла — сад хъхъун — демократвилин рекъелди, меслятдалди гьалун мумкин я. Анжах чаз и рекъийтIуз фидай камаллу векиларни кIанда. Гъайиф, сад-къвед квачиз, ихътин итимар гьукуматдин идарайра авач. Лезги районрин «чIехибур» гьилеллай бегълеяр хъиз дегиш жезвайбур я. Гъавилай абуру халкъдиз ваъ, анжах чпиз къуллугъзавайбур я. Ихътинбурун рикIер хайи халкъдихъ кудани мегер?

Эгер алай вахтунда чахъ лезгийрин игътияжрикай викIегъдаказ ва кардин гъавурда аваз рахадай векилар авачтIа, чна вуч авун лазим я? Герек вирибуру, са сивяй хъиз, «чаз садвал кIанда», лугъун. Герек вирибуру, са сивяй хъиз, «чаз чун къунши халкъарин арада барабар хъун кIанда», лугъун. Герек вирибуру, са сивяй хъиз, «чна чи милли ихтиярриз тIуш гун къабулдач», лугъун. Герек, вирибуру, са сивяй хъиз, «сагърай Лезги Республика» лугъун.

Эгер чна мад садра и гъахъ тIалабунрилай гъил къачуна, гардан кIирайтIа, чахъ я гьуьрмет амукъдач, я берекат. Гъавилай, ша, чна къе жувакай ваъ, акъалтзавай несилдикай фикир ийин. Чи балаяр хъайитIани бахт авайбур хъурай. Амин!

НУМРАДА:

2-чина
М. Теймуров
Равноправие для всех народов Азербайджана
Р. Абдулгъаниев
Чилерай чилиз фин хъсан я.
3-чина
И. Гъуьсейнов
Хазинадив, хазинадар хъиз, эгечин.
Н. Мирзоев.
РикIиз гъахъвал кIанзава.

4-5 чинра
Иеси амачир Лезгистан.
Т. Мегъамедован шикилар.
6-чина.
Аварский ученый о Мухаммеде аль-Яраги.
Известие о городе Кусары.
Обращение лезгин в Верховные Советы РСФСР и Азербайджана.

7-чина
Шайррин кимел
(Экъреб, Р. Ризванов, А. Къардаш, Шагъбала).
М. Гъажиев
ЧIехи писателдин межлис
8-чина
Р. Ризванов
Через веру в Аллаха — к достатку.

Иеси амачир Лезгистан.

И нумрадавай шикилар ягъайди Т. Мегъамедов я.